

Doktori Értekezés Tézisei

Az *Aspergillus* nemzetség átfogó filogenetikai analízise; potenciális mikotoxin-termelő és oportunista patogén fekete *Aspergillus* törzsek jellemzése

Szigeti Gyöngyi

Témavezető:

Prof. Dr. Varga János

Egyetemi tanár

Biológia Doktori Iskola

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Természettudományi és Informatikai Kar

Mikrobiológiai Tanszék

SZEGED

2018

BEVEZETÉS

Az *Aspergillus* nemzetség a fonalagombák egy nagyon változatos csoportját foglalja magába. Az ide tartozó fajok között találunk olyanokat, amelyek biotechnológiai és élelmiszeripari alkalmazásuknak köszönhetően igen nagy gazdasági jelentőséggel rendelkeznek. Az egész *Aspergillus* nemzetségre vonatkozóan elmondható, hogy az egymással közeli rokonságban álló fajok morfológiai karakterek alapján történő elkülönítése igen nehéz, néhány esetben nem is lehetséges. Bizonyos genomi szekvenciák azonban alkalmasak arra, hogy ezeket a fajokat elkülönítsük egymástól, mint például a kalmodulin és β -tubulin gének szekvenciái. Bár filogenetikai munkák sora enged betekintést az *Aspergillus* fajok közötti rokonsági kapcsolatokba, még mindig vannak megválaszolatlan kérdések. A korábbi munkák általában valamelyik alcsoportra (szekcióra, alnemzetségre) fókuszálnak, nemzetségszintű filogenetikai vizsgálatra eddig kevés esetben volt példa, így a rokonsági kapcsolatok pontos feltérképezése még nem történt meg.

A rokonsági kapcsolatok megismerésének érdekében filogenetikai vizsgálatot végeztünk 93 faj bevonásával, melyek a teljes *Aspergillus* nemzetséget reprezentálják. Az elemzéshez 6 génszakaszt választottunk ki. Az *RPB1* és *RPB2* (RNS polimeráz alegységei), a *Tsr1* (20S rRNS összeszerelésében játszik szerepet), illetve a *Cct8* (dajkafehérje) lókuszek alkalmasnak bizonyultak az alnemzetség-szintű rokonsági kapcsolatok megállapítására a *Penicillium* nemzetségen belül, és előzetes vizsgálataink alapján az *Aspergillus* nemzetség esetén is. A vizsgálatba ezen kívül bevontuk még az *Acl1* (ATP citrát-liáz) és *MCM7* (minikromoszómák fenntartásáért felelős) lókuszeket is.

Az *Aspergillus* nemzetség *Nigri* szekciójába tartozó fajokat fekete *Aspergillus*-oknak nevezzük. Legismertebb képviselőjük az *Aspergillus niger*, melyet széles körben alkalmaznak az élelmiszeriparban citromsav és glükonsav termeltetésére, továbbá számos enzim, pl. pektináz, amiláz előállítására is használják. A fekete *Aspergillus*-ok opportunistáknak is lehetnek, valamint egyes fajok gyakran élelmiszereinket is szennyezhetik különböző mikotoxinok (ochratoxinok, fumonizinek) termelése révén, melyek az állatokra és emberekre egyaránt káros hatást fejtenek ki.

A fumonizinek karcinogén mikotoxinok, melyeket *Fusarium verticillioides*-ben (*Gibberella moniliformis*) azonosították először. Hatásuk egyrészt abban nyilvánul meg, hogy gátolják a szfingolipid bioszintézist. Ennek oka, hogy szerkezetük hasonló a szfingolipid

intermedierekéhez, és a ceramid szintáz enzimhez kapcsolódnak. Ezen kívül gátolják a folsavtranszportot is, melynek következtében a gerincvelőcső záródása nem lesz teljes az embrióban. Továbbá ezek a toxinok tehetőek felelőssé különböző, használatunkat érintő megbetegedésért, mint például lovak agylágyulásáért, valamint sertések tüdőödémájáért is. A fekete *Aspergillus*-ok lehetséges fumonizin-termelése azért jelentős, mert sok élelmiszer- és takarmánynövényen előfordulnak, így azok fumonizint tartalmazhatnak.

Munkánk során különböző mezőgazdasági termékekről gyűjtöttünk fekete *Aspergillus* izolátumokat, melyeket fajszerint meghatároztunk. Azonosításukhoz a kalmodulin gén egy szakaszának szekvenciáit használtuk. Vizsgáltuk az izolátumok fumonizintermelő képességét, valamint az adott termékek fumonizintartalmát is. Mazsola-, datolya-, füge- és hagymamintákról számos fekete *Aspergillus* törzset sikerült izolálnunk.

A fekete *Aspergillus*-ok opportunistá patogénként mikózisokat okozhatnak, és a modern immunszuppressziós terápia elterjedésével az utóbbi években megnőtt az általuk okozott megbetegedések száma és jelentősége. A fertőzés leggyakrabban a légzőszervrendszerben jelentkezik, de szemfertőzést (keratitisz) és fülfertőzést (otitisz) is okozhatnak. Humán fertőzések esetén a kórokozó pontos, fajszerint meghatározása rendkívül fontos, mert a különböző fajok eltérő mértékben lehetnek érzékenyek különböző antifungális szerekre. A gyakorlatban a fekete *Aspergillus* fajokat általában *A. niger*-ként azonosítják morfológiai alapon, pedig más közeli rokon fajok is okozhatnak fertőzéseket.

Vizsgálataink során iráni és magyarországi fülfertőzésekből származó izolátumokat azonosítottunk a kalmodulin gén egy szakaszának bázissorrendje alapján. A vizsgált izolátumokat kivétel nélkül *A. niger*-ként határozták meg morfológiai karakterek figyelembevételével. Teszteltük továbbá néhány izolátum érzékenységét a klinikumban széles körben használt gombaellenes szerekekkel szemben.

CÉLKITŰZÉSEK

Munkánk során a következő célokat tűztük ki:

- **Az *Aspergillus* nemzetség átfogó filogenetikai elemzése a rokonsági viszonyok pontos feltérképezése érdekében.** Filogenetikai analízis 93 törzs és 6 gén bevonásával, Maximum Likelihood és Bayes-i módszerekkel.
- **Két közeli rokon faj, az *A. niger* és az *A. welwitschiae* genetikai variabilitásának vizsgálata.** A két faj morfológiai alapon nem különíthető el egymástól, de kalmodulin szekvenciáik alapján egyértelműen elkülönülnek. Célul tűztük ki, hogy megvizsgáljuk, vajon ez a különbség kiterjed-e egyéb genomi régiókra is. A vizsgálat során a UP-PCR módszert alkalmaztuk, amely alkalmas közeli rokonságban lévő fajok genomszintű variabilitásának vizsgálatára.
- **Fülfertőzésekből származó fekete *Aspergillus* izolátumok azonosítása, érzékenyséjük vizsgálata különböző antifungális szerekkel szemben.** Fülfertőzésekből eddig csak *A. niger*-t azonosítottak, de egyéb fekete *Aspergillus* fajok is okozhatnak oportunistá mikózisokat, azonban ezek morfológiai karakterek alapján nem mindig különíthetők el egymástól. Ez azért nagy jelentőségű, mert a különböző fajok eltérő mértékben lehetnek érzékenyek antifungális szerekre. Célul tűztük ki fülfertőzésekből származó izolátumok fajszerű azonosítását, és az izolált törzseknek a klinikumban általánosan alkalmazott antifungális szerekkel szembeni érzékenységének megállapítását mikrodilúciós módszerrel.
- **Élelmiszerekről származó fekete *Aspergillus* izolátumok azonosítása, az izolátumok fumonizin-termelésének, valamint a vizsgált élelmiszerek fumonizintartalmának vizsgálata.** Fekete *Aspergillus*-ok számos élelmiszerben előfordulhatnak, és potenciális fumonizin termelésük egészségügyi kockázatot jelent. Célunk fekete *Aspergillus* izolátumok gyűjtése, fajszerű azonosítása, valamint a begyűjtött törzsek fumonizin-termelő képességének vizsgálata volt. Ezen felül elvégeztük a vizsgált élelmiszerek fumonizin tartalmának megállapítását HPLC-MS módszerrel.

ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

Filogenetikai analízis

DNS-tisztítás
Polimeráz láncreakció (PCR)
Agaróz gélelektroforézis
Kapilláris szekvenálás
Szekvenciák illesztése
Szekvenciák összefűzése kontiggá
Maximum Likelihood analízis
Bayes-i analízis

Az *A. niger* és az *A. welwitschiae* testvérfajok közötti különbségek vizsgálata

Universally Primed (UP) – PCR
Neighbor-joining analízis

Fülfertőzésekből származó fekete *Aspergillus* izolátumok azonosítása

Tiszta tenyészetek létrehozása
Micélium felszaporítása, DNS izolálás
Molekuláris azonosítás kalmodulin szekvenciák alapján
Törzsfák készítése Maximum Parsimónia módszerrel
Antifungális érzékenység meghatározása leveshígításos módszerrel

Élelmiszereken előforduló fekete *Aspergillus* izolátumok vizsgálata

Penészgobák izolálása Diklorán-bengálrózsa-kloramfenikol táplemezekken
Izolátumok azonosítása kalmodulin szekvenciák alapján
Törzsfák készítése Maximum Parsimónia módszerrel
Fumonizin extrakció
Fumonizin-tartalom meghatározása reverz fázisú HPLC/ESI-IT-MS módszerrel

EREDMÉNYEK

1. Az *Aspergillus* nemzetség filogenetikai analízise.

Eredményeink alapján az *Aspergillus* nemzetség 6 alnemzetségre és 23 szekcióra bontható. Az *Aspergillus* (bootstrap-érték: 100 / poszterior valószínűség: 1), *Polypaecili* (100/1), *Cremeri* (90/1), *Fumigati* (100/1) és *Nidulantes* (100/1) alnemzetségek magas támogatottsági értékekkel rendelkeznek, a *Circumdati* (47/1) alnemzetség támogatottsága kisebb a ML-analízis alapján. A nemzetségben belül a ML-analízis alapján az *Usti* és *Restricti* szekciók kivételével minden szekció monofiletikusnak bizonyult közepes, vagy magas támogatottsági értékek mellett. Mind a ML, mind a Bayes-i analízis alapján az *Usti* szekció két csoportra különült, ahol az *A. amylovorus*, *A. subsessilis* és *A. egyptiacus* fajok egy jól elhatárolódó kládot alkotnak magas támogatottsági értékek mellett (92/1). A *Polypaecilum* és *Phialosimplex* nemzetségekbe tartozó gombák az *Aspergillus* nemzetség *Cremeri* és *Aspergillus* szekciójába tartozó fajokkal mutatnak rokonságot, ennek következtében ezeket a fajokat az *Aspergillus* nemzetség tagjainak tekintjük, ami a nevezéktanban is ennek megfelelő változást von maga után. Így a korábban *Phialosimplex caninus*, *Phialosimplex clamydosporus*, *Phialosimplex sclerotiales*, *Polypaecilum insolitum*, *Polypaecilum pisci* neveket viselő fajok az *Aspergillus* nemzetségnevet kapták. A *Penicillium inflatum* faj az *Aspergillus* nemzetségbe sorolható, ezért az *Aspergillus inflatus* nevet kapta. Az általunk tapasztalt eredmények szerint a *Versicolores*, *Nidulantes*, *Aenei*, *Raperi*, *Usti*, *Bispori*, *Ochraceorosei* és *Sparsi* szekciók egy nagy csoportot alkotnak, melyen belül a *Nidulantes* és *Versicolores* szekciók ugyan elkülönülnek egymástól, de nem szekción szinten. Eredményeink alapján a *Nigri* szekció nem a *Flavi*, hanem a *Terrei*, *Flavipedes*, *Jani* és *Candidi* szekciókkal alkot testvércsoportot. A *Flavi* szekció testvérládja a *Circumdati* szekció, a *Cremeri* szekció pedig a távoli *Polypaecili*, *Restricti* és *Aspergillus* szekciókkal mutat rokonságot. A korábban a *Sparsi* szekcióba sorolt *A. funiculosus* az *A. ochraceorosei*-vel mutat rokonságot, így inkább tekinthető az *Ochraceorosei* szekció tagjának.

Ezek az eredmények hozzájárultak az *Aspergillus* nemzetség nevezéktanával kapcsolatosan kialakult vita eldöntéséhez. Véleményünk szerint nincs filogenetikai megalapozottsága annak a javaslatnak, hogy az *Aspergillus* nemzetséget nevezéktanilag felosszuk, és különböző nemzetségneveket kapjanak az ide tartozó csoportok. A Nevezéktani Bizottság az általunk is képviselt javaslatot fogadta el, mely szerint a nemzetség tagjai

megőrizhetik az *Aspergillus* nevet, az idetartozó egyéb fajok pedig, melyek eddig nem rendelkeztek *Aspergillus* nemzetségnévvvel, megkapják azt.

2. Az *A. niger* és *A. welwitschiae* törzsek genetikai variabilitásának vizsgálata.

Az egymással nagyon közeli rokonságban álló fajok, az *A. niger* és *A. welwitschiae* törzsek izolátumainak genetikai variabilitását UP-PCR módszerrel vizsgáltuk. A 88 fragment figyelembevételével készített binomiális mátrix alapján létrehozott Neighbour-joining fán az izolátumok két egyértelműen elkülönülő csoportot alkotnak, így elmondhatjuk, hogy az *A. niger* és *A. welwitschiae* izolátumok UP-PCR módszerrel elkülöníthetőek egymástól.

3. Fülfertőzésekből származó fekete *Aspergillus* izolátumok azonosítása, érzékenységük antifungális szerekkel szemben.

Munkánk során 7 iráni és 14 magyarországi fülfertőzésből származó izolátumot vizsgáltunk, melyeket kivétel nélkül *A. niger*-ként azonosítottak a hagyományos, morfológián alapuló módszerrel. A kalmodulin gén egy szakaszának szekvenciái alapján elvégeztük az izolátumok fajsztípusú besorolását. Eredményeink alapján az *A. niger*-en kívül más fekete *Aspergillus* fajok (*A. welwitschiae* és *A. tubingensis*) is okozhatnak fülfertőzéseket. Az izolátumok érzékenységét a klinikumban széles körben használt gombaellenes szerekkel (flukonazol, itrakonazol, ketokonazol, terbinafin, amfotericin B) szemben vizsgáltuk. A MIC₁₀₀-értékek alapján nem mutatkozott szignifikáns különbség az eltérő fajok érzékenységében, de elmondhatjuk, hogy a terbinafin (MIC₁₀₀: 0,25-1 µg/ml) és itrakonazol (MIC₁₀₀: 0,5-1 µg/ml) hatásosabbnak bizonyultak, mint a ketokonazol (MIC₁₀₀: 8-16 µg/ml). Az amfotericin B-vel szemben a magyarországi izolátumok érzékenyebbek, mint az iráni izolátumok, ennek okát nem ismerjük.

4. Fekete *Aspergillus* izolátumok előfordulása élelmiszereken, a törzsek fumizinizintermelésének és az adott élelmiszerek fumizinizintartalmának vizsgálata

Fekete *Aspergillus* izolátumokat gyűjtöttünk mazsola-, datolya-, füge- és hagymamintákról, majd részleges kalmodulin génszekvenciáik alapján fajsztípuson azonosítottuk őket. A vizsgált mazsolaminták Törökországból, Dél-Afrikából, Görögországból, Iránból, az Amerikai Egyesült Államokból, Kínából és Indiából származtak. Az *A. welwitschiae* és *A. niger* izolátumok 66%-a termelt fumonizint átlagosan 5 mg/kg mennyiségben, két izolátum azonban kiugróan nagy, 15 és 17 mg/kg koncentrációban termelte ezeket a mikotoxinokat. A mazsolaminták fumonizintartalmát vizsgálva megállapítottuk, hogy a minták átlagosan 7 mg/kg

koncentrációban voltak szennyezettek, azonban egy minta esetében kiugróan magas, 35 mg/kg koncentrációt tapasztaltunk. Összehasonlításképpen megemlítendő, hogy az Európai Unió által a fumonizin-szennyezettséget illetően az elfogadott legmagasabb határérték 4 mg/kg, ami feldolgozatlan kukoricára vonatkozik. Vizsgálataink alapján elmondható, hogy az *A. niger* és *A. welwitschiae* fajok felelősek a mazsola fumonizin-szennyezettségéért világszerte, mely tényről alátámasztja, hogy az *A. niger* és az *A. welwitschiae* izolátumok nagy része képes magas cukortartalmú közegben fumonizinek termelésére. Datolyamintákról 35 fekete *Aspergillus* törzset izoláltunk, a szekvenciaadatok alapján ezek mindegyike az *A. tubingensis* fajba tartozott, mely mikotoxinok termelésére nem képes. A fügéről származó izolátumok többsége is az *A. tubingensis* fajba tartozott, kivéve 6 izolátumot, melyek az *A. niger* fajba sorolhatóak. A fügeminták közül egy Iránból származó mintában tudtunk fumonizineket kimutatni: FB₁, FB₂, FB₃ és FB₄ izomereket detektáltunk, 0,16 mg/kg össz mennyiségben. Hagymáról 35 fekete *Aspergillus* törzset izoláltunk, mind a külső száraz, mind a belső húsos levelekből. Részleges kalmodulin génszekvenciáik alapján az összes izolátum az *A. niger*-rel nagyon közeli rokonságban álló *A. welwitschiae* fajba sorolható. Vizsgáltuk az izolátumok mikotoxintermelő képességét, mely alapján 15%-ukat találtuk képesnek fumonizinek, 17%-ukat pedig ochratoxin A termelésére. Két hagymamintában találtunk fumonizin-izomereket 0,32 és 0,33 mg/kg mennyiségben. A fumonizin-izomerek között a FB₂₋₄, 3-epi-FB₄, izo-FB₁ (FB₆) és izo-FB_{2,3} formákat azonosítottuk. Különböző országokból (Magyarország különböző területei, Lengyelország, Anglia, USA, India) származó hagymamintákat gyűjtöttünk, melyekről összesen 70 fekete *Aspergillus* törzset izoláltunk. Ezeket egy, a kutatócsoportunk által tervezett fajspecifikus primerpár segítségével azonosítottuk. Az izolált törzsek mindegyike *A. welwitschiae*-nek bizonyult, így elmondható, hogy ez a faj felelős a hagymánövények fekete *Aspergillus*-os fertőzéséért világszerte.

ÖSSZEFOGLALÁS

Hat génen alapuló filogenetikai analízissel bizonyítottuk, hogy

- az *Usti* szekció két részre különül
- a *Versicolores* szekció a *Nidulantes* szekcióba ágyazódik
- a *Nigri* szekció nem a *Flavi*, hanem a *Terrei* és *Candidi* szekciókkal alkot közös csoportot
- a *Flavi* szekció testvérkládja a *Circumdati* szekció
- a *Polypaecilum* és *Phialosimplex* nemzetségek az *Aspergillus* nemzetség részei
- az *A. funiculosus* faj a *Sparsi* szekcióból az *Ochraceorosei* szekcióba kerül
- a *Penicillium inflatum* az *Aspergillus* nemzetség *Cremeri* szekciójának tagja (új megnevezése: *A. inflatus*)
- az *A. clavatoflavus* és *A. zonatus* nem tagjai az *Aspergillus* nemzetségnek

Eredményeinkkel hozzájárultunk az *Aspergillus* nemzetséget érintő nevezéktani vita eldöntéséhez.

UP-PCR módszerrel genom szintű különbséget mutattunk ki az *A. niger* és az *A. welwitschiae* fajok között.

Bizonyítottuk, hogy az *A. niger* mellett más fekete *Aspergillus* fajok (*A. welwitschiae*, *A. tubingensis*) is okozhatnak fülfertőzéseket.

Fumonizin termelő fekete *Aspergillus*-okat izoláltunk mazsola, füge és hagyma mintákról.

Fekete *Aspergillus*-ok által termelt fumonizineket mutattunk ki mazsola, füge és hagyma mintákban.

Elsőként mutattuk ki, hogy az *A. niger* és *A. welwitschiae* fajok képesek FB₁, FB₃, 3-epi-FB₃, 3-epi-FB₄ és izo-FB_{2,3} izomerek termelésére.

Vizsgálataink alapján elmondható, hogy az *A. niger* és *A. welwitschiae* fajok felelősek a mazsola fumonizin-szennyezettségéért világszerte.

Bizonyítást nyert, hogy az *A. welwitschiae* faj felelős a hagyományok fekete *Aspergillus*-os fertőzéséért világszerte.

A DISSZERTÁCIÓ ALAPJÁT KÉPEZŐ PUBLIKÁCIÓK

Referált folyóiratban megjelent publikációk:

Varga, J., Kocsubé, S., Suri, K., **Szigeti, Gy.**, Szekeres, A., Varga, M., Tóth, B., Bartók, T. 2010. Fumonisin contamination and fumonisin producing black *Aspergilli* in dried vine fruits of different origin. *International Journal of Food Microbiology*, 143: 143-149. (IF: 3.143).

Szigeti, Gy., Sedaghati, E., Mahmoudabadi, A. Z., Naseri, A., Kocsubé, S., Vágvölgyi, Cs., Varga, J. 2012. Species assignment and antifungal susceptibilities of black *Aspergilli* recovered from otomycosis cases in Iran. *Mycoses*. 55: 333-338 (IF: 2.247).

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Dóczy, I., Bereczki, L., Vágvölgyi, Cs., Varga, J. 2012. Molecular identification and antifungal susceptibilities of black *Aspergillus* isolates from otomycosis cases in Hungary. *Mycopathologia*. 174: 143-147 (IF: 1.654).

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Mán, V., Tóth, B., Vágvölgyi, Cs., Bartók, T. 2012. Black *Aspergilli* and fumonisin contamination in onions purchased in Hungary. *Acta Alimentaria*. 41: 414-423 (IF: 0.444).

A dolgozat témájához kapcsolódó konferencia összefoglalók:

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Bartók, T., Varga, J. 2010. Molecular and physiological tools for the distinction of the two mycotoxigenic species *Aspergillus niger* and *A. awamori*. Power of Microbes in Industry and Environment. 22-25 September 2010. Malinska/Croatia. Programme and Abstracts. 127.

Kocsubé, S., Varga, J., Suri, K., **Szigeti, Gy.**, Bartók, T. 2010. Black *Aspergilli* and fumonisin contamination in dried vine fruits of different origin. Power of Microbes in Industry and Environment. 22-25 September 2010. Malinska/Croatia. Programme and Abstracts. 89.

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Varga, J., Vágvölgyi Cs. 2011. The role of black *Aspergilli* in the Fumonisin contamination of agricultural products in Hungary. BIOXEN seminar "Novel approaches for environmental protection". 8-10 September 2011. Novi Sad, Serbia. Book of Abstracts. 27.

Szigeti, Gy., Sedaghati, E., Mahmoudabadi, A. Z., Naseri, A., Kocsubé, S., Vágvölgyi, Cs., Varga, J. 2011. Species assignment and antifungal susceptibilities of black *Aspergilli* recovered from otomycosis cases in Iran and Hungary. *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica*. 58: 224.

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Mán, V., Tóth, B., Vágvölgyi, Cs., Bartók, T. 2011. *Aspergillus awamori* causes black mold rot and fumonisin contamination of onions in Hungary. *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica*. 58: 237.

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Horányi, A., Tóth, B., Vágvölgyi, Cs., Bartók, T. 2011. Mycobiota and fumonisin content of figs and dates purchased in Hungary. *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica*. 58: 236.

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Mán, V., Horányi, A., Varga, J. 2013. Potenciális mikotoxin termelő fekete *Aspergillus* fajok előfordulása különböző mezőgazdasági terményeken. „Fiatal kutatók az egészséges ételmiszerért” tudományos ülés. 2013. február 19. Debrecen. 147-152. o.

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Houbraken, J., Samson, R. A., Varga J. 2014. A 6-gene phylogeny of the genus *Aspergillus* focusing on section *Nigri*. In: A Magyar Mikológiai Társaság 2014. évi Nagygyűlése és EU FP7 PROMISE Regional Meeting, Absztraktfüzet 72.

EGYÉB PUBLIKÁCIÓK

Könyvfejezet

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Baranyi, N., Tóth, B. 2013. *Aspergillus* mycotoxins. In: *Molecular Biology of Food and Water Borne Mycotoxigenic and Mycotic Fungi*. 13:165-186.

Referált folyóiratban megjelent publikációk

Varga, J., Frisvad, J. C., Kocsubé, S., Brankovics, B., Tóth, B., **Szigeti, Gy.**, Samson, R. A. 2011. New and revisited species in *Aspergillus* section *Nigri*. *Studies in Mycology*. 69: 1-17. **(IF: 10.625)**.

Samson, R. A., Visagie, C. M., Houbraken, J., Hong, S. B., Hubka, V., Klaassen, C. H. W., Perrone, G., Seifert, K. A., Susca, A., Tanney, J. B., Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Yaguchi, T., Frisvad, J. C. (2014) Phylogeny, identification and nomenclature of the genus *Aspergillus*. *Studies in Mycology* 78:141-173 **(IF: 13.250)**.

Kocsubé, S., Perrone, G., Magista, D., Houbraken, J., Varga, J., **Szigeti, Gy.**, Hubka, V., Hong, S. B., Frisvad, J. C., Samson, R. A. 2016. *Aspergillus* is monophyletic: Evidence from multiple gene phylogenies and extrolites profiles. *Studies in Mycology* 85: 199-213 (**IF: 14.000**).

Samson, R. A., Hubka, V., Varga, J., Houbraken, J., Hong, S. B., Klaassen, C. H. W., Perrone, G., Seifert, K. A., Magista, D., Visagie, C. M., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Yaguchi, T., Peterson, S. W., Frisvad, J. C. 2017. Conversation of *Aspergillus* with *A. niger* as the conserved type is unnecessary and potentially disruptive. *Taxon* 66: 1439-1446 (**IF: 2.447**).

Konferencia összefoglalók

Varga, J., Kocsubé, S., Suri, K., **Szigeti, Gy.**, Horányi, A., Baranyi, N., Mán, V., Bartók, T. 2010. Fumonisin production by black *Aspergilli*: a new threat to food safety and human health. *Power of Microbes in Industry and Environment*. 22-25 September 2010. Malinska/Croatia. Programme and Abstracts. 45.

Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Bartók, T., Varga, J., Vágvölgyi, Cs. 2011. Tools for the differentiation of the two mycotoxigenic species *Aspergillus niger* and *A. awamori*. *BIOXEN seminar "Novel approaches for environmental protection"*. 8-10 September 2011. Novi Sad, Serbia. Book of Abstracts. 40.

Tóth, B., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Bartók, T., Toldi, É., Kótai, É., Varga, J. 2011. *Aspergillus* fajok szerepe mezőgazdasági termékek mikotoxin szennyeződésében. 57. *Növényvédelmi Tudományos Napok*. 2011. február 21-22. Budapest. Abstract Book. 43.

Kocsubé, S., Varga, J., **Szigeti, Gy.**, Suri, K., Tóth, B., Toldi, É., Bartók, T., Mesterházy, Á. 2011. *Aspergillus* species as mycotoxin producers in agricultural products in Central Europe. *Fourth international scientific meeting „Mycology, mycotoxicology and mycosis"*. 20-21 April 2011. Novi Sad, Serbia.

Kocsubé, S., Brankovics, B., **Szigeti, Gy.**, Varga, J. 2011. Examination of the genetic background of fumonisin and ochratoxin production in *Aspergillus niger* and *A. awamori*. *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica*. 58: 169.

Tóth, B., Varga, J., Toldi, É., Kótai, É., Török, M., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Baranyi, N., Mesterházy, Á. 2011. Occurrence and population structure of *Aspergillus flavus* isolates

infecting maize in southern Hungary. *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica*. 58: 231.

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Baranyi, N., Tóth, B. 2012. A Janus arcú kannapénész. *Mikológiai Közlemények-Clusiana* 51:(1): 12-13.

Varga, J., Kocsubé, S., **Szigeti, Gy.**, Baranyi, N., Tóth, B. 2012. Aspergilli: the good, the bad and the ugly. „5th Croatian Congress of Microbiology”. Zagreb, Croatia. 26-30. September 2012. p.30.

Szigeti, Gy., Kocsubé, S., Varga J. 2012. Párosodástípus-gének előfordulása fekete *Aspergillus* törzsekben. *Mikológiai Közlemények-Clusiana* 51:(1): 110-111.

Szigeti, Gy. Háfra, E., Varga, J., Kótai, É., Tóth, B. 2012. Genetic variability of black *Aspergillus* isolates originated from cereals in Hungary. „Magyar Mikrobiológiai Társaság 2012. évi Nagygyűlése” 2012. október 24-26. Absztraktfüzet. 55.

Brankovics, B., **Szigeti, Gy.**, Kocsubé, S., Varga, J. 2013. A fumonizintermelés genetikai hátterének vizsgálata fekete *Aspergillus* izolátumokban. „Fiatal kutatók az egészséges ételmisszerért” tudományos ülés. 2013. február 19. Debrecen. 110-115.o.

Összesített impakt faktor: 47,810